

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 050224 17 Рев 2
Бања Лука, 6.4.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија Роса Обрадовић, као предсједника вијећа, а судије Војислав Димитријевић и Горјане Попадић, као чланови вијећа, у правној ствари тужиоца Н.К. из Б.Л., кога заступа пуномоћник З.Б., адвокат из Б.Л., против туженог Града Б.Л., кога заступа Правобранилаштво Републике Српске, Сједиште замјеника Бања Лука, те умјешача на страни тужиоца: М.М., И.М., Г.Д., Р.С., С.С., и млдб. L.J., коју заступа мајка В.А.С., које све заступа пуномоћник М.П., адвокат из Бање Луке, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 П 050224 12 Гж 2 од 7.2.2013. године, на сједници вијећа одржаној 6.4.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број: 71 0 П 050224 12 П 2 од 13.1.2012. године усвојен је тужбени захтјев тужиоца па је наложено туженом Граду Б.Л. да тужиоцу Н.К. додјели четворособан стан у приземљу површине 105 м² у првој стамбеној зони Града Б.Л., те да са тужиоцем закључи уговор о закупу додијељеног му стана ради његовог откупа, које обавезе се тужени може ослободити, ако тужиоцу исплати тржишну вриједност тражене структуре стана са свим дацбинама у износу од 200.000,00 КМ (у даљем тексту тужбени захтјев). Истом пресудом обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 1.180,00 КМ, те трошкове поступка умјешачима у износу од 1.140,00 КМ са законском затезном каматом од пресуђења, односно од 13.1.2012. године, па до исплате, док су умјешачи одбијени са дијелом захтјева за накнаду трошкова поступка који представља разлику траженог и досуђеног износа.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци, број: 71 0 П 050224 12 Гж 2 од 7.2.2013. године, жалба туженог је уважена, првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтјев одбијен, те је одбијен захтјев тужиоца и захтјев умјешача за накнаду трошкова парничног поступка.

Тужилац је против другостепене пресуде изјавио ревизију због повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примјене материјалног права с

приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се жалба туженог одбије и првостепена пресуда потврди.

Одговор на ревизију није поднесен.

Овај Врховни суд је у овом предмету 31.1.2014. године донио пресуду којом је одбио ревизију тужиоца, те је Уставни суд Босне и Херцеговине одлуком број: Ап 1164/14 од 6.12.2016. године ту пресуду укинуо и предмет вратио овом суду ради доношења нове одлуке утврђујући повреду права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту: Одлука).

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужиоца да му тужени омогући откуп другог одговарајућег стана, под истим условима које је имао као носилац станарског права на стану у приватном власништву (члан 53. став 2. Закона о приватизацији државних станова- Службени гласник РС, број: 11/00, 18/01, 35/01, 47/02, 65/03, 03/04, 70/04, 02/05 и 70/06).

По проведеном поступку првостепени суд је утврдио да је тужилац носилац станарског права на четворособном стану у Б.Л. у Улици ..., површине 105 м², који се налази у приземљу (у даљем тексту предметни стан), које станарско право је стекао усељењем и на основу Уговора о кориштењу стана број: 8686/4-2 који је закључио са Стамбеним предузећем Б.Л. 8.12.1967. године; да је касније тужилац закључио Уговор о кориштењу предметног стана 27.6.1980. године са Самоуправном интересном заједницом становања Б.Л.; да је предметни стан у режиму приватне својине, уписан у зк. ул. бр. 5100 к.о. Бања Лука као сусвојина умјешача на страни тужиоца; да је тужилац у посједу предметног стана; да се тужилац поднеском од 1.7.2004. године, обратио туженом да му додијели други стан ради откупа, којем захтјеву није удовољено.

На основу оваквих чињеничних утврђења првостепени суд је усвојио постављени тужбени захтјев јер је закључио, да су испуњени услови прописани одредбом члана 53. став 2. Закона о приватизацији државних станова, с обзиром да је тужилац као носилац станарског права на приватној својини овлаштен да од тужене тражи у року од осам година од ступања на снагу тога закона, који рок је протекло дана 28.7.2009. године, да му омогући откуп другог одговарајућег стана.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења првостепеног суда. Међутим, по оцјени другостепеног суда предметни тужбени захтјев тужиоца не садржи потребне елементе прописане одредбом члана 53. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13). По мишљењу другостепеног суда захтјев за додјелу четворособног стана површине 105 м² у приземљу у првој стамбеној зони Б.Л., без означања ближе локације стана (улица и број), нити других елемената по којима би било могуће идентификовати стан, чини захтјев неодређеним и неподобним за

извршење, па је његовим усвајањем почињена повреда одредаба парничног поступка из члана 209., у вези са чланом 53. и чланом 176. Закона о парничном поступку. Стога је другостепени суд побијаном пресудом преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтјев.

Одлука другостепеног суда је правилна.

Предмет тужбеног захтјева у овој правној ствари је обавеза тужене за додјелу стана с тим да се (тужени) те обавезе може ослободити ако тужиоцу исплати износ од 200.000,00 КМ, у смислу одредбе члана 178. Закона о парничном поступку. Ради се о једном захтјеву, тако да је предмет спора о коме су судови расправљали и одлучивали само додјела четворособног стана. Тај кондемпнаторни захтјев мора бити јасан, одређен и подобан за извршење (члан 53. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку).

Одредбама члана 53. Закона о приватизацији државних станова је прописано да се, ако на стану у приватној својини постоји станарско право, стан враћа у посјед власнику у року од осам година од дана ступања на снагу овог закона (став 1.), да су град односно општина дужни у истом року омогућити носиоцу станарског права откуп другог одговарајућег стана, али не већег од стана који је користио, под истим условима које је имао као носилац станарског права на стану (став 2.), да власник стана има право да му град односно општина, умјесто враћања стана у посјед, исплати накнаду у висини тржишне вриједности стана (став 3.), да у овом случају носилац станарског права стиче право на откуп стана под условима одређеним овим законом (став 4.), да је власник, уколико намјерава да прода стан, дужан да исти претходно понуди носиоцу станарског права (став 5.) и да се за вријеме трајања рока прописаног овим чланом успоставља закупни однос под условима из истог закона (став 6.).

Уставни суд је у образложењу Одлуке између осталог навео да у ранијој пресуди овога Врховног суда недостаје образложење „због чега је конкретан тужбени захтјев оцијењен само са аспекта одредаба Закона о облигационим односима, а не и са аспекта Закона о приватизацији државних станова на којем је тужба заснована, нарочито одредбе члана 53. овог закона, који се у околностима конкретног случаја, иако је у међувремену донесен нови закон који регулира исту материју, примјењивао како у вријеме подношења тужбе, тако и у вријеме окончања поступка, имајући при томе у виду правни интерес тужилаца (њиховог правног предника) и потребе да се иде даље од оног што се види само извана и језика који се користи уз фокус на реалност ситуације“. Надаље у Одлуци се наводи да је требало јасно образложити одлуку овога Врховног суда „у погледу примјене релевантних одредаба Закона о приватизацији државних станова или немогућности примјене тих одредаба“.

Прије свега, по оцјени овога Врховног суда одредбу члана 53. став 2. Закона о приватизацији државних станова, на којој је заснован предметни тужбени захтјев, није могуће посматрати изоловано од става 1. исте законске одредбе. Односно, право тужиоца да му град односно општина омогући као носиоцу станарског права откуп другог одговарајућег стана је везано за предају у посјед истог тога стана власнику. У

конкретном случају власнику није предат у посјед предметни стан, тужилац је и даље посједник, а сагласно цитираним законским одредбама носилац станарског права може користити стан као закупац све док му се не обезбиједи откуп другог одговарајућег стана, што је обавеза туженог.

Поред предњег овај Врховни суд и даље сматра да предметни тужбени захтјев не садржи потребне елементе прописане одредбом члана 53. ст. 2. тачка 2. у вези са чланом 456а Закона о парничном поступку. Захтјевом да се туженом наложи да тужиоцу додијели четворособан стан површине 105 м² у првој стамбеној зони Б.Л., без означавања ближе локације стана (улица и број) нити других елемената по којима би било могуће идентификовати стан, чини захтјев неодређеним и неподобним за извршење, па је његовим усвајањем првостепени суд починио повреду одредаба парничног поступка из члана 209. у вези са чланом 53. и 176. Закона о парничном поступку, а што исправно констатује другостепени суд у побијаној пресуди.

Чињеница да тужиоцу припада право да захтјева да му град односно општина омогући као носиоцу станарског права откуп другог одговарајућег стана у смислу одредбе члана 53. став 2. Закона о приватизацији државних станова, ни на који начин не ставља ван снаге одредбу члана 53. ст. 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, односно постојање одређеног захтјева у погледу главне ствари.

Стога право садржано у одредби члана 53. став 2. Закона о приватизацији државних станова да би уживало правну заштиту у парничном поступку мора бити конкретизовано на начин прописан одредбом члана члана 53. ст. 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, што у конкретном примјеру није учињено.

Према томе разлози због којих је ревизија изјављена нису основани, па је исту ваљало одбити као неосновану, на основу овлашћења прописаног одредбом члана 248. Закона о парничном поступку.

Предсједник вијећа
Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић